

Dnes v listě:

♦ JIŘÍ JEŽ ♦ MIROSLAVA NĚMCOVÁ, PŘEDSEDKYNĚ PS ♦ MARTIN KUBA, MINISTR PO ♦ TOMÁŠ CHALUPA, MINISTR ŽP ♦ IVO STREJČEK, POSLANEC EU ♦ JIŘÍ BĚHOUNEK, HEJTMAN VYSOČINY ♦ JIŘÍ VÁLAL, STAROSTA SLAVIČEK ♦ SDRUŽENÍ POZDÁTKY ♦ MARTIN VONDRÁČEK, GARNETS CONSULTING ♦ SANACE SKLÁDKY ♦ UZÁVĚRKA 3. 4. 2012

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XVII (XXXIV)

ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO

DUBEN 2012

Ukončení sanace skládky nebezpečných odpadů v Pozd'átkách

Jiří Jež
ředitel s. p. DIAMO

Vážené dámy, vážení pánové,
skládka nebezpečných odpadů v Pozd'átkách – dlouholetý ekologický problém v Kraji Vysočina byl odstraněn. Pod tímto krátkým konstatováním je ukryta mnohaletá snaha obyvatel okolních obcí vyřešit nepříznivou situaci v okolí skládky, která byla způsobena nezodpovědností bývalého provozovatele v roce 1996. Na odstranění vlivu této ekologické zátěže na okolní prostředí se významným způsobem podílel i státní podnik DIAMO, který svou činnost na lokalitě skládky v Pozd'átkách zahájil na základě usnesení vlády č. 129 ze dne 2. února 2009. Tímto usnesením vlády bylo státnímu podniku uloženo odkoupit skládku nebezpečného odpadu, včetně přilehlých pozemků, od firmy LOGIKA, s. r. o., dále do 30. září 2009 zajistit zpracování dokladů potřebných pro podání žádosti o finanční podporu v rámci Oblasti podpory 4.2 z Operačního programu Životní prostředí na sanaci a následnou rekultivaci území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozd'átkách a dále zrealizovat okamžitá havarijní opatření, která povedou k omezení vlivu „havarované“ skládky na jednotlivé složky životního prostředí.

Stanovené úkoly se podařilo splnit v požadovaných termínech. Přispěl k tomu i vstřícný postoj odborných útvarů MPO, MŽP, MF, Krajského úřadu Kraje Vysočina a dalších orgánů státní správy, které se vyjadřovaly k jednotlivým předkládaným dokumentacím (Oznámení záměru dle zákona 100/2001 Sb., Analýza rizik, Studie proveditelnosti, Projektová dokumentace). Kvalitní práci odvedli zpracovatelé výše uvedených dokumentací, firma Středisko odpadů Mníšek pod Brdy, s. r. o. a firma ARTECH spol. s r. o., kteří se dokázali vypořádat s poměrně krátkou dobou, která byla na zpracování a posouzení k dispozici. Koordinaci činností směřujících k úspěšnému podání žádosti o finanční podporu projektu zajišťovala firma ALLOWANCE, s. r. o.

Po souhlasném vyjádření SFŽP k podané žádosti vypsal ještě v roce 2009 státní podnik DIAMO výběrové řízení na dodavatele prací dle zadávací dokumentace „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozd'átkách“. Jako nejvhodnější byla dle stanovených kritérií posouzena nabídka firem SMP CZ, a. s., a GEOSAN GROUP, a. s., vystupujících pod názvem „Sdružení Pozd'átky“. Smlouva o dílo byla s vítězem veřejné obchodní soutěže podepsána 16. 4. 2010 po schválení projektu odborem ekologických škod MŽP a přidělení dotace na jeho realizaci. Celkové výdaje na projekt byly schváleny ve výši 594,4 mil. Kč, z toho celkové způsobilé výdaje tvořily 484,9 mil. Kč. Výše finanční podpory (dotace FS EU a SR MŽP) činila 436,4 mil. Kč, což představuje 90 % způsobilých výdajů. S ohledem na celkovou výši nákladů na realizaci akce muselo být vyhlášeno výběrové řízení na správce stavby. Vítězem se stalo Sdru-

Miroslava Němcová
předsedkyně Poslanecké sněmovny

Obec Pozd'átky se stala známou tím, že ji po dlouhé roky ohrožovala skládka nebezpečných odpadů. Všichni věděli, že je to tikající bomba, vnímali ohrožení lidí i přírody.

Vznikaly expertní týmy, které měly za úkol navrhnout a připravit řešení. Na místě se vedle expertů scházeli také zástupci veřejné správy, od komunálních po vládní. Změny vlastníků i byrokratické překážky způsobily, že se dlouho nedělo nic a obavy občanů, kteří žijí v blízkosti, se stupňovaly. Přes všechna tato úskalí bylo nakonec rozhodnuto o sanaci této skládky, o rekultivaci celého prostoru.

Tohoto úkolu se ujal státní podnik DIAMO, financoval jej zčásti stát, zčásti přispěly fondy EU. Každý, kdo Pozd'átky navštívil, ví, že rekultivace byla úkolem nadmíru obtížným. Věděli to i experti ze všech oblastí, kteří se sešli před necelými třemi roky, aby společnou práci zahájili.

Měla jsem příležitost seznámit se s předchozími pracemi státního podniku DIAMO. Jeho odborníci se úspěšně ujali rekultivace krajiny po těžbě uranu na Žďársku i v jiných částech naší republiky. V Pozd'átkách tedy mohli zúročit své zkušenosti. Díky kvalitnímu manažerskému přístupu, díky odpovědnosti všech, kteří se této práci ujali, můžeme dnes s úlevou konstatovat, že jedna bolavá rána se zahojila. Krajíně se vrací její tvář a postupem let se změní natolik, že po skládce, která byla mimořádným rizikem, zůstanou pouze archivní fotografie a záznamy.

Při zahájení prací jsem všem přála, aby úkol dobře zvládli, aby se to podařilo ve stanoveném čase a na nejvyšší možné úrovni kvality. Jsem velmi ráda, že jim nyní mohu za jejich úsilí poděkovat, jsem ráda, že přání se stalo realitou.

žení „Garnets Consulting – Mott MacDonald“, jehož odborný tým zajišťoval kontrolu prováděných prací po celou dobu realizace projektu.

Staveniště bylo předáno zhotoviteli dne 26. 4. 2010 a ten začal s přípravou manipulačních ploch, staveništních komunikací a zařízení staveniště, současně zajišťoval splnění podmínek vyplývajících z platných legislativních předpisů, stanovených v rozhodnutí o poskytnutí dotace a ve stavebním povolení. Vlastní odstraňování odpadů ze skládky v Pozd'átkách bylo zahájeno 21. 7. 2010. Nyní několik bilančních údajů týkajících se sanace a rekultivace území ohroženého skládkou nebezpečných odpadů:

- v rámci realizovaných „havarijních opatření“ bylo na mobilní neutralizační stanici upraveno na parametry stanovené ve vodoprávním rozhodnutí 8 100 m³ znečištěných podzemních vod,

Martin Kuba
ministr průmyslu a obchodu

Dovolte, abych vyjádřil poděkování všem účastníkům, kteří se podíleli na úspěšném ukončení akce „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozd'átkách“, kde kyselé skládkové vody od roku 1997 ovlivňovaly kvalitu podzemních i povrchových vod v širokém okolí.

Pracovníci státního podniku DIAMO, spolu se zhotovitelem akce – „Sdružení Pozd'átky“, které založily společnosti SMP CZ, a. s., a GEOSAN GROUP, a. s., zlikvidovali z prostředků Evropské unie, Státního fondu životního prostředí a Ministerstva průmyslu a obchodu 31 tisíc tun odpadů a 39 tisíc tun kontaminovaných materiálů a provedli technickou a biologickou rekultivaci území, a to vše v plánovaném termínu.

- čištění podzemních vod probíhalo do odstranění drenážních systémů skládky a jímky skládkových vod, vyčištěno bylo dalších 10 900 m³ těchto vod,
- ze skládkových sektorů ZN 1, ZN 2 bylo v průběhu tří měsíců odvezeno k přepracování nebo odstranění 31 000 tun odpadů, prakticky veškeré odpady byly zařazeny jako nebezpečné,
- k úpravě a odstranění na neutralizačních stanicích bylo odvezeno 5 000 m³ kontaminovaných skládkových vod,
- k odstranění ve schválených zařízeních nebo k úpravě bylo odvezeno cca 39 000 t kontaminovaných zemin a konstrukcí,
- v rámci provedené biologické rekultivace bylo vysazeno 10 000 kusů sazenic stromků a na ploše 2,1 ha vyseto 100 kg travního semene.

Veškeré práce byly prováděny dle schválených technologických postupů a kontrolovány odborným týmem správce stavby. Všechny odpady odvezené z prostoru skládky byly odstraněny nebo přepracovány v zařízeních vlastnicích příslušná povolení k nakládání s odpady. Za celou dobu realizace projektu nebyly zaznamenány negativní ohlasy ze strany obyvatel okolních obcí a také kontrolními orgány státní správy nebyly zjištěny nedostatky.

Na úspěšném dokončení projektu mají velký podíl i zaměstnanci odštěpného závodu GEAM, kteří zajistili a provozovali čištění kontaminovaných podzemních vod v rámci tzv. havarijních opatření a ve fázi realizace projektu zastupovali státní podnik DIAMO na pracovních poradách se zhotovitelem, aktivně se podíleli na řešení technických problémů a kontrolovali odvedenou práci. Ukázali jsme, že dokážeme zajistit rekultivaci území nejen dotčeného vlastní činností státního podniku, ale i ploch „kontaminovaných“ subjekty podnikajícími ve zcela odlišném průmyslovém odvětví, což určitě přispěje ke zvýšení prestiže našeho podniku v oblasti sanačních a rekultivačních prací.

Tomáš Chalupa ministr životního prostředí

Odstranění ekologické zátěže způsobené přítomností skládky nebezpečných odpadů v k. ú. Pozdátky patřilo v minulosti mezi priority ministerstva životního prostředí a kraje Vysočina. Poté, co se ukázalo, že záměry posledního majitele skládky, společnosti Logika, s. r. o., jsou v nesouladu s koncepcemi plánu odpadového hospodářství okolních obcí a kraje Vysočina, byly od konce roku 2007 zvažovány možnosti odkupu skládky a zajištění její sanace. Tento záměr byl dokončen Usnesením vlády České republiky ze dne 2. února 2009 č. 129, kdy vláda ČR schválila odkoupení havarované skládky a okolních pozemků v Pozdátkách státním podnikem DIAMO od společnosti Logika, s. r. o. Byla také schválena možnost realizace sanace skládky z Operačního programu Životní prostředí.

Považuji za velmi pozitivní, že souhlas s realizací sanace skládky z prostředků OPŽP, oblast podpory 4.2, odstraňování starých ekologických zátěží byl ze strany ministerstva životního prostředí, jako odborného garanta tohoto procesu, vydán dne 21. 9. 2009. Mohlo se tak stát jen díky příkladné spolupráci pracovníků ministerstva životního prostředí, ministerstva průmyslu a obchodu, ministerstva financí, krajského úřadu a České inspekce životního prostředí, popřípadě dalších úřadů zainteresovaných na urychleném odstranění závadného stavu a také vstřícnému přístupu s. p. DIAMO k řešení této věci. O postupu nápravných opatření bylo ministerstvo životního prostředí pravidelně informováno, zástupci příslušných odborů se účastnili kontrolních dnů a podíleli se na řešení dílčích problémů vznikajících v průběhu sanace.

Odstranění skládky nebezpečných odpadů v k. ú. Pozdátky má velký význam. Je tolik potřebným dobrým příkladem úspěšné spolupráce více resortů při řešení závažných problémů životního prostředí. Je precedentem pro další podobné projekty.

Ivo Strejček poslanec Evropského parlamentu

Diamáci, smekám klobouk!

Docela přesně si vzpomínám, když jsme s ministrem průmyslu a obchodu Martinem Římanem poprvé přijeli na skládku nebezpečného odpadu v Pozdátkách nedaleko Třebíče.

Stáli jsme pod nedůvěryhodnou obloukovou střechou, která vytvářela iluzi, že do skládky nepříší. Kolem nás byla změť nejrůznějšího odpadu – monočlánky, kusy pneumatik, děsivé prolákliny působící dojmem strašidelných bezedných mokřadel, potřhané černé igelitové fólie, kanystry, plastové obaly od motorových olejů a vysloužilé autobaterie. Působivé a skličující.

Náš průvodce, generální ředitel firmy DIAMO, s. p., Ing. Jiří Jež, nám nedoporučoval jít dál. Otřesně zněly jeho rámcové informace o tom, že objem ekologické zátěže na tomto místě se dá pouze obtížně odhadnout, zato průsak látek z ekologických odpadů do spodních vod je po léta prokazatelný.

Vláda České republiky vzápětí schválila výkup skládky a péči o sanaci svěřila firmě DIAMO.

Postup prací na sanaci „Pozdátek“ byl průběžně velmi detailně kontrolován a byl předmětem pravidelného bedlivého zkoumání vedení firmy i jejího zakladatele – ministerstva průmyslu a obchodu.

Nejobvyklejším a pozoruhodným hodnocením byl závěr, že vše jde hladce a bez problémů. To bylo příjemné slyšet – zprávy o tom, že se

(jakýkoliv) projekt nekomplikuje – jsou dobré.

Ale poctivě je přiznat, že vždy jsou nějaké problémy a zádrhly. Za slovy o tom, že vše je „bezproblémové“, je nezbytné vidět především profesionalitu odvedené práce, promyšlenost postupů, zužitkování nabytých zkušeností, odbornost a přesnost.

A zejména poctivě odvedení práce – každého z těch, kdo se na sanaci ekologické zátěže v Pozdátkách podílel. Od každé dělné ruky přímo na staveništi až po vedení firmy.

Tak tedy, klobouk dolů, Diamáci, za kus odvedené práce. Klobouk dolů za všechny lidi z Pozdátek a okolí, které jste zbavili otřesného nebezpečí a jistě i chmurných nočních snů.

Oceňuji vaši přesnost, pracovitost a smysl pro detail. Holt, prostě DIAMO! Máte být oprávněně na co hrdí!

Jiří Běhounek hejtman Kraje Vysočina

Vážení čtenáři,

s potěšením Vám mohu sdělit, že skládka nebezpečných odpadů v Pozdátkách na Třebíčsku je minulostí. Projekt sanace skládky a obnova zdevastované přírody je u konce. Téměř dvacet let sužoval život nejen obyvatelům Pozdátek nedaleko obce uskladněný nebezpečný odpad. Přes veškeré komplikace odstartovala na jaře roku 2010 sanace zasaženého území. Za přibližně rok a půl odborníci ze sdružení dodavatelů odtěžili a zneškodnili desítky tisíc tun nebezpečného odpadu i znečištěné zeminy v podloží skládky.

Rád bych poděkoval zaměstnancům státního podniku DIAMO i všem ostatním, kteří profesionálním a odpovědným přístupem přispěli k zahájení a bezproblémovému průběhu tohoto důležitého projektu. Společnými silami se podařilo obnovit zasažené území a nejnebezpečnější ekologická zátěž Vysočiny se stala minulostí.

Jiří Váal starosta obce Slavičky

Obec Slavičky souhlasila s vybudováním skládky i přes to, že místo pro založení skládky nebylo zcela ideální. Důvodem byla pomoc firmě, která byla jedním z největších zaměstnavatelů v regionu, zaměstnávala také mnoho lidí z naší obce. Bohužel touha majitele skládky po rychlém zbohatnutí způsobila obci na dlouhé roky téměř neřešitelný problém.

Jiskřička naděje na řešení vzplála v roce 2002, kdy vláda rozhodla o sanaci skládky, ale brzy zhasla, skládka byla prodána novému majiteli. A trvalo to dalších 10 let, než jsme se dočkali. Bylo to podloženo úsilím mnoha lidí, zastupitelstva obce, občanského sdružení Pozdátky bez jedů a mnoha dalších, kterým patří moje poděkování. Za všechny chci vzpomenout především senátora pana Vítězslava Jonáše a senátora, tehdejšího hejtmana Kraje Vysočina pana Miloše Vystrčilů, kteří měli na řešení lví podíl, především v té poslední fázi, kdy se rozhodovalo o osudu skládky.

Dokončení sanace a rekultivace zhavarované skládky nebezpečných odpadů v Pozdátkách je pro obec Slavičky mezníkem v rozvoji obce. Po letech nejistoty se obyvatelé Pozdátek a Dobré Vody zbavili strachu o svoje zdraví. Znovu je zájem o Pozdátky, jako o místo k trvalému pobytu, zvýšil se zájem o výstavbu nových rodinných domů v této malebné části obce Slavičky.

Z pohledu obce a jejích obyvatel proběhla sanace a rekultivace skládky profesionálně, precizně, bez jediného náznaku problému. Výsledek předčil naše očekávání, splnil se tak sen lidí z okolí skládky a členů občanského sdružení Pozdátky bez jedů.

Nezbývá mi, než za zastupitelstvo obce, za všechny občany obce Slavičky a za všechny členy občanského sdružení Pozdátky bez jedů poděkovat všem, kteří se na sanaci skládky podíleli. Poděkování patří státnímu podniku DIAMO, který se skládky ujal a okamžitě začal řešit havárii instalací mobilní čističky. Poděkování za perfektní a bezchybnou práci patří zhotovitelům, firmám SMP CZ, GEOSAN GROUP, které kromě vzorně odvedeného díla ukázaly velkou a nevšední vstřícnost vůči obci a jejím obyvatelům. Děkujeme správci skládky firmám Garnets Consulting – Mott Mac Donald především za ochotu a pomoc při prezentaci sanace skládky na akcích obce Slavičky.

Obcím, které se potýkají s podobným ekologickým problémem, přeji, aby likvidace ekologických škod probíhala stejně jako sanace a rekultivace skládky nebezpečných odpadů v Pozdátkách.

Za „Sdružení Pozdátky“

Skládka nebezpečného odpadu v Pozdátkách již neexistuje

V době, kdy jsme jako „Sdružení Pozdátky“ (společnost SMP CZ, a. s., jako vedoucí Sdružení a GEOSAN GROUP, a. s., jako účastník Sdružení) uzavírali se státním podnikem DIAMO smlouvu na odstranění ekologické zátěže nazvané „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdátkách“, byl před námi nelehký úkol.

Mezi zaměstnanci společností SMP CZ, a. s., a GEOSAN GROUP, a. s., jsme vybrali tým odborníků, kteří prostudovali zpracované analýzy, studii proveditelnosti a předanou projektovou dokumentaci a zahájili postupnou likvidaci ekologické zátěže.

V rámci projektu jsme odtěžili, zneutralizovali a bezpečně uložili či termicky odstranili 35 811 tun odpadů původně uložených v obou sektorech bývalé skládky, zlikvidovali stavební objekty včetně komunikací a inženýrských sítí, sanovali podloží skládky, odstranili sedimenty a sekundární kontaminaci horninového prostředí a ošetřili lokalitu mletým vápencem. Stanovené cílové limity pro podzemní i povrchové vody byly splněny. Celkem bylo odvezeno 40 198 tun kontaminovaných zemín a stavebních konstrukcí. Následně jsme na sanované lokalitě provedli technickou a biologickou rekultivaci, tzn. terénní úpravy a výsadbu stromů a zeleně. Poslední částí projektu je tříletá péstební péče o vysazený porost a dvoutýdňový postsanační monitoring, který má za úkol kontrolovat kvalitu podzemní vody, zda jsou dosažené cílové parametry dlouhodobě plněny.

Jsmo rádi, že se našemu Sdružení podařilo úspěšně dokončit tuto bezesporu náročnou zakázku. Je také na místě poděkovat za dobrou spolupráci státnímu podniku DIAMO, správci stavby společnosti Garnets Consulting, a. s., všem zúčastněným stranám i našim subdávatelům, a to zejména firmám CELIO, a. s., a AVE CZ, odpadové hospodářství, s. r. o.

Lokalitě, která byla zasažena těžkou ekologickou zátěží, se po více než 18 letech vrací zpět původní krajinný ráz a občané okolních obcí si mohou oddechnout – skládka již neexistuje.

*vedoucí účastník sdružení SMP CZ, a. s., Ing. Jiří Bažata
ředitel divize D 8 – Průmyslové stavby
a účastník sdružení GEOSAN GROUP, a. s., Ing. Miloš Valeš
ředitel Závodu ekologických služeb*

Martin Vondráček předseda představenstva GARNETS CONSULTING, a. s.

Vážení kolegové,

sanace skládky v Pozdátkách patří mezi významné dodávky našich služeb. Tým správce stavby, který jsme sestavili ve sdružení se společností Mott MacDonald, byl složen ze zkušených a spolehlivých odborníků s jasně vymezenými úkoly. Svůj podíl nesl náš tým již v přípravné fázi, kdy se významnou měrou podílel na připomínkování realizačního projektu zhotovitele tak, aby došlo k jeho schválení ministerstvem životního prostředí a ke včasnému zahájení sanačních prací. Bylo nezbytné, aby u takto náročného projektu procesy plánování a koordinace stavebních aktivit probíhaly v co nejranějším stadiu a byly pozorně sledovány a řízeny po celé smluvní období. Z toho důvodu jsme zajistili personál se zkušenostmi s pracemi v podobných podmínkách, který disponuje znalostmi pro zabezpečení úspěšného dokončení projektu nejen s ohledem na určené termíny, ale také ve smyslu dodržení smluvního rozpočtu. S tím úzce souvisela důsledná kontrola uznatelnosti dle podmínek poskytovatele dotačních prostředků. Prioritou pro nás bylo striktní hájení zájmů investora v mezích smluvních podmínek.

Od počátku poskytování služeb jsme dbali na vytvoření dobrých pracovních vztahů mezi vedením našeho týmu a zástupcem státního podniku DIAMO. Pro úspěšnou realizaci jakéhokoli projektu mají dobré pracovní vztahy a efektivní předávání informací mezi realizáčními subjekty rozhodující význam. Zde je na místě vyzdvihnout též dobrou spolupráci s realizačním týmem zhotovitele a vstřícnost ze strany orgánů státní správy i místní samosprávy.

Pro řízení a sledování projektu jsme používali standardní firemní postup, jehož administrativní součástí je systém zpráv, zápisů, kontrolních dnů a pracovních jednání. Nemalou pozornost jsme věnovali prezentování projektu na veřejnosti: bylo uspořádáno několik prezentačních kontrolních dnů a po celý průběh byl aktualizován oficiální web projektu. Důležitým článkem naší práce byl proces změnového řízení. I přes rozsáhlou a důkladnou projektovou přípravu se nepodařilo zcela eliminovat všechny disproporce mezi předpokladem a skutečností při realizaci. Právě rozdíly mezi předpokládaným stavem a skutečností byly důvodem změnových řízení. Správce stavby používal pro řízení procesu změn standardní postup a úzce spolupracoval s investorem, autorským dozorem a zhotovitelem. Výsledkem byla minimalizace nárůstu ceny, řádné zdokladování vícenákladů i méněnákladů a minimalizace počtu změnových řízení.

Předmět poskytovaných služeb plně zapadá do oblasti působení naší firmy, a proto hodláme využít nabyté zkušenosti v procesech plánování a při dalším zvyšování kvality naší činnosti. Velmi si ceníme spolupráce s takovým investorem jako je DIAMO, s. p., a věříme v oboustrannou spokojenost nad výsledkem projektu.

Skládka nebezpečných odpadů v Pozd'átkách

V roce 2009 odkoupil skládku s. p. DIAMO

Historie

Počátek skládky spadá do roku 1991, kdy firma BOPO, a. s. Třebíč zvolila lokalitu u obce Pozd'átky v okrese Třebíč pro výstavbu skládky průmyslového odpadu. Výběr místa pro zřízení skládky byl proveden po předchozím vyhledávacím průzkumu a v roce 1993 byla zahájena stavba skládky dle projektu vypracovaného firmou Building Centrum, spol. s r. o. Vlastní výstavba byla rozdělena do několika etap – vybudován byl otevřený úložný sektor označovaný ZN-1 a zastřešená sekce ZN-2.

Hladina podzemní vody byla snížena trvalou drenáží v podloží skládky. Těleso skládky ZN-1 bylo zabezpečeno položením minerálního těsnění, ke kterému byl využitý místní materiál po smísení s Ca-bentonitem. Po ztuhnutí prokázaly testy propustnost nižší než $n.10^{-9} \text{ m.s}^{-1}$. Na tuto vrstvu byla položena bentonitová rohož Bentofix D, následně Bentofix BFG 5000, svařovaná PEHD fólie 2 mm a geotextile 800 g.m⁻². Sektor ZN-2 tvořila vodohospodářsky zabezpečená hala. Těsnění bylo shodné jako u sektoru ZN-1.

V červenci 1994 vydal MÚ v Třebíči, odbor výstavby a životního prostředí rozhodnutí o zahájení zkušebního provozu stavby skládky v Pozd'átkách, zkušební provoz byl povolen do 31. 12. 1994. Provozovatelem se stala firma AVE Třebíč, s. r. o. Kolaudační rozhodnutí o stavbě bylo vydáno 31. 1. 1995.

V průběhu roku 1996 bylo na skládku Pozd'átky uloženo cca 10 000 t rozpustného odpadu (tzv. kyselých systémů) z Prechezy, a. s. Přerov, odstraňovaného při likvidaci staré ekologické zátěže. Akce byla realizována na základě smlouvy o úhradě vynaložených nákladů uzavřené mezi Fondem národního majetku ČR a Prechezou, a. s. Přerov. Výběrovým řízením byly určeny dvě společnosti, a to ME-GA, a. s., Stráž pod Ralskem a International Holding ENVI, a. s., Hradec Králové. Nabídky obou firem vyhovovaly mimo jiné i tomu, že zmíněný odpad bude před uložením na skládku chemicky upraven. Společnost IH ENVI, a. s. Hradec Králové navezla tento odpad do nekryté části skládky Pozd'átky (sektoru ZN-1) bez dostatečné

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti

Pro vodu,
vzduch a přírodu

předchozí úpravy a ten způsobil výraznou změnu v kvalitě vnitřních skládkových vod.

Orgány státní správy zjistily v druhé polovině roku 1996 nadměrné množství průsakových vod zadržovaných v tělese skládky. Tyto vody vznikaly v důsledku rozpouštění uloženého odpadního síranu železnatého srážkovou vodou.

Dnes již lze jen spekulovat o tom, že tyto vody byly v tělese uměle zadržovány, ať již z důvodu havárie na armaturách nebo úmyslně. Tehdejší Okresní úřad Třebíč vydal na základě podnětu ČIŽP a jednání s provozovatelem podmíněný souhlas s provozem skládky do 31. 1. 1997.

Z důvodu nesplnění podmínek ze strany žadatele o souhlas k provozu byla skládka od 1. 2. 1997 mimo provoz. Je třeba však jednoznačně poukázat na to, že „být mimo provoz“ neznamená, že by režim skládkových vod a podzemních vod v tomto období neexistoval. Zákaz provozu tak na stav neměl prakticky žádný vliv. Za porušení povinností bylo vedeno se společností IH ENVI, a. s. Hradec Králové několik správních řízení.

V rámci opatření byly dodatečně instalovány ocelové nadzemní nádrže pro přečerpávání kyselých roztoků ze skládky a jejich akumulaci před vyvážením k likvidaci a došlo k částečnému překrytí sektoru ZN-1 fólií.

Provoz skládky byl v důsledku uplynutí lhůt, na něž byla vydána rozhodnutí v souladu se zákonem č. 238/91 Sb. o odpadech, přerušen. Souhlas k dalšímu provozu zařízení ke zneškodňování odpadu nebyl Okresním úřadem Třebíč RŽP vydán.

Smlouvou ze dne 31. 7. 1997 o prodeji části podniku IH ENVI,

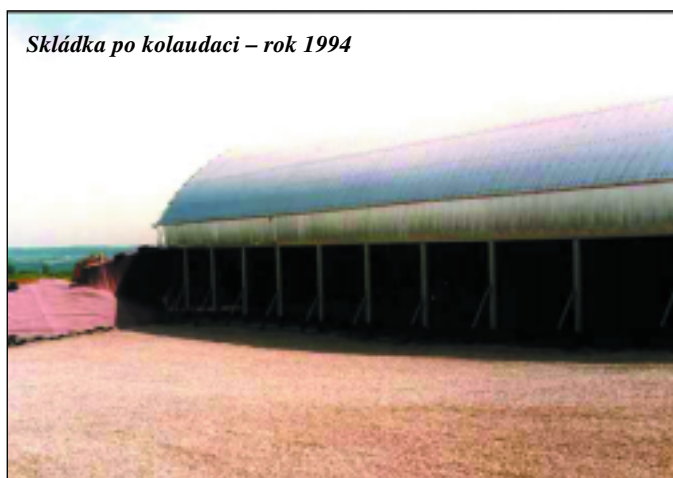
a. s., byla skládka převedena na dceřinou společnost DEP-POZ, s. r. o., Třebíč s platností od 3. 9. 1997. Dne 17. 12. 1997 oznámil zástupce firmy DEP-POZ, s. r. o. Třebíč, že došlo k úniku průsakových vod mimo těleso skládky.

Počátkem roku 1998 byl proto proveden geofyzikální průzkum kontaminace v prostoru jímky průsakových vod a pod tělesem hráze sektoru ZN-1. Šetřením byl potvrzen únik kyselých vod do okolí skládky a konstatováno masivní znečištění podzemních vod v okolí skládky.

V průběhu roku 1998 byly vlastníkem prováděny dílčí sanační práce spočívající v překrytí povrchu skládky ZN-1 fólií, ale nebyla vyřešena otázka vlastní sanace. Ve 2. čtvrtletí přestala společnost DEP-POZ, s. r. o. zneškodňovat průsakové vody zadržované v tělese skládky.

Dne 22. 2. 1999 vyhlásil Krajský obchodní soud v Brně konkurz na majetek dlužníka DEP-POZ, s. r. o. Třebíč – byl ustanoven správce konkurzní podstaty – ani ten však z důvodu nedostatku finančních prostředků neplnil uložená nápravná opatření.

Starost o skládku přebíral bývalý Okresní úřad v Třebíči. Dne 20. 9. 2000 byl při pravidelném monitorování kvality vod zjištěn masivní výtok skládkových vod z revizní šachty (cca 10 l.s⁻¹), po kterém následoval zásah Hasičského záchranného sboru Třebíč. Byla svolána Okresní havarijní komise a nařízením OkÚ vyhlášen stav ohrožení. Důvodem byl patrně přetok kyselých skládkových roztoků mimo těleso skládky buď z jímky průsakových vod, potrubí, nebo přímo přes hrázové těleso, případně kombinací těchto cest. Ve směru výtoku byly budovány vápencové bariéry a při zásahu Hasičského záchranného

Skládka po kolaudaci – rok 1994

Skládka v říjnu 1996

Sektor ZN-1 po zakrytí fólií – rok 2002

Sektor ZN-2 skládky – hala

Chemikálie uloženy v ZN-2

Monočlánky uloženy v ZN-2

Situace při převzetí skládky*Prostor provizorní
vápencové „čističky“**Monočlánky a baterie v sektoru ZN-2**Vrátnice s autováhou**Odpady uložené v ZN-2**Povrchová kontaminace
údolí směrem k Prašinci*

sboru Třebíč byla voda vytékající ze šachty čerpána zpět do laguny ve skládce. Tentýž den se hasičům podařilo zastavit tento výtok utěsněním pryžovou ucpávkou zapůjčenou z JE Dukovany. Další den bylo zahájeno čerpání vod ze skládky a jejich odvoz ke zneškodnění.

Při řešení havarijního stavu na skládce spolupracoval i DIAMO, s. p., o. z. GEAM Dolní Rožinka, který na detoxikační lince zpracoval cca 500 m³ těchto vod. Havarijní výtok byl zastaven, přesto však kontaminované vody nadále unikaly do horninového podloží a podzemních vod.

Dne 7. 5. 2001 při rutinní kontrole stavu na skládce byl zjištěn opět masivní výron skládkových vod přes výše uvedenou šachtu v důsledku porušení gumové ucpávky. Zásahová jednotka HZS ÚO Třebíč provedla okamžitě osazení nové ucpávky a provedla odčerpání uniklých skládkových vod z míst, kde došlo k jejich akumulaci (za vápencovou bariérou) zpět do tělesa skládky.

V průběhu roku 2002 probíhala jednání o způsobu likvidace havárie. Svazek obcí financoval přípravné práce pro sanační zásah. Byla zpracována analýza rizik firmou Aktiv Liberec (RNDr. Černý), ve které bylo doporučeno vymístění skládky. Projekt sanace vypracova-

la firma Dekont Zlín (Lindtner, Vajík, 2002). Na zasedání vlády ČR dne 12. června bylo přijato usnesení č. 590 a vláda rozhodla uvolnit peníze na sanaci skládky. Skládka měla být sanována a uzavřena.

V červenci koupila skládku od správce konkurzní podstaty firma ICKM. Tím bylo znemožněno naplnění usnesení vlády. Požadavek na výměnu těsnicí fólie na skládce odmítl nový majitel pro vysoké náklady. Prováděl však na své náklady likvidaci kyselých skládkových vod. Kontaminace potoka Prašivce ale trvala dále, což potvrdily i následné rozborů.

Firma ICKM předložila v roce 2003 obci Slavičky projekt prací, který předpokládal dostavbu skládky s kapacitou pro ukládání stabilizovaných odpadů na dalších 15 až 25 let. Obec projekt odmítla jako neúplný s poukazem na možná rizika a špatné zkušenosti s ukládáním odpadů v minulosti.

V září 2004 firma ICKM předložila Ministerstvu životního prostředí oznámení o svém záměru, na základě kterého měl být započat proces posuzování vlivu na životní prostředí (EIA). Ministerstvo vrátilo dokumentaci firmě k dopracování. Firma jako jedinou variantu navrhla vybudovat v Pozdátkách novou skládku. V ní chtěla uložit upra-

vené odpady z havarované sekce odpadů ZN-1 původní skládky a dále pokračovat v provozu.

Během roku 2004 převedla firma ICKM Real Estate skládku Pozdátky na dceřinou společnost Třebíč, s. r. o. Po personálních změnách došlo v listopadu téhož roku ke změně obchodního jména na nový název Logika, s. r. o. Sídlo firmy i jednatel zůstali stejní.

Samotná sanace skládky měla být provedena nejdříve v roce 2006. Obec a občanské sdružení Pozdátky bez jedů provoz nové skládky na jednání dne 17. 9. 2004 odmítly. Investor přesto zahájil práce na projektové přípravě s novým projektantem Hydroprojekt CZ a připravil oznámení EIA.

Vlastní záměr byl rozdělen na čtyři etapy, ve kterých mělo vzniknout technologické centrum pro nakládání s odpady. V rámci nově vybudovaného zařízení mělo dojít k přepracování uložených odpadů a opravě těsnicí vrstvy „havarovaného“ sektoru skládky. Celková kapacita zařízení se měla zvýšit na 360 000 m³ (277 000 t) s předpokládanou dobou provozu 30 let.

Stanovisko MŽP k záměru bylo vydáno 16. ledna 2007 (8525/ENV/07). Byla doporučena varianta sanace skládky podle kon-

*Údolí pod skládkou pokryté
železitými sedimenty**Pohled na halu a vrátnici**Nádrže k akumulaci skládkových vod**Chemikálie v porušených obalech v ZN-2**Nádrže k akumulaci skládkových vod**Chemikálie v porušených obalech v ZN-2*

cepece záměru bez dalšího rozšíření skládky pro komerční odstraňování externích odpadů (ve smyslu III. etapy) a bez vlastního provozu skládky pro odstraňování externích odpadů, tj. varianta označovaná v procesu EIA jako in-situ.

V návaznosti na další jednání a zjištění, že uskutečnění záměru v původním rozsahu je nerealizovatelné, ukončila firma Logika, s. r. o., dosavadní monitoring skládky.

Při návštěvě Kraje Vysočina v červenci 2008 tehdejší premiér Miroslav Topolánek potvrdil, že stát odkoupí a sanuje skládku nebezpečných odpadů v Pozdátkách na Třebíčsku.

Zajištění sanace skládky

Vláda ČR v usnesení č. 129 ze dne 2. února 2009 schválila odkup skládky nebezpečných odpadů za 23 milionů korun od italsko-lucemburské firmy Logika. Stát odkoupil skládku prostřednictvím státního podniku DIAMO. V březnu 2009 DIAMO, s. p., o. z. GEAM nainstaloval mobilní linku na čištění vytékajících kontaminovaných vod a zahájil čištění těchto vod dle vodoprávního rozhodnutí vydaného

KÚ Kraje Vysočina. Kromě zajištění vlastní sanace, čištění podzemních vod, byly zpracovány a předloženy požadované dokumentace Ministerstvu životního prostředí s cílem podat žádost o finanční podporu v rámci Oblasti podpory 4.2 z Operačního programu Životní prostředí do 30. září 2009.

Záměr „Sanace skládky Pozdátky“ byl podroben zjišťovacímu řízení podle § 7 zákona č. 100/2001 Sb. se závěrem, že záměr nemá významný vliv na životní prostředí a nebude posuzován dle uvedeného zákona. Závěr zjišťovacího řízení vydal příslušný úřad MŽP pod č. j. 43647/ENV/09 dne 10. 6. 2009. V podmínkách závěru zjišťovacího řízení byla stanovena opatření pro fázi přípravy, realizace a ukončení sanace.

Analýza rizika i studie proveditelnosti zpracované firmou Středisko odpadů Mníšek pod Brdy, s. r. o. byly projednány s MŽP. Byly odsouhlaseny navržené parametry pro sanaci a způsob sanace lokality, a to tak, že odpady uložené v sektorech ZN-1, ZN-2 budou odvezeny a zneškodněny ve schválených zařízeních. Společně s odpady bude odvezeno a zneškodněno kontaminované podloží a konstrukční prvky skládky.

Projektovou dokumentaci pro účely územního řízení a prováděcí

projektovou dokumentaci nazvanou „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdátkách“ vypracovala firma ARTECH, spol. s r. o. Dokumentace byla s ohledem na charakter záměru zpracována jako dokumentace pro povolení odstranění stavby, terénních úprav a zařízení dle příslušných paragrafů stavebního zákona. Současně dokumentace splňovala požadavky § 44 a 45 zákona o veřejných zakázkách pro zadávací dokumentaci.

Na základě schválení vypracovaných dokumentací byla zpracována a podána ve stanoveném termínu žádost o finanční podporu v rámci Oblasti podpory 4.2 z Operačního programu Životní prostředí. Přijetí žádosti k posouzení bylo potvrzeno SFŽP dne 11. 11. 2009, žádosti bylo přiděleno akceptační číslo 09042044.

Zadávací dokumentaci a Výzvu k podání nabídky z hlediska kontroly formálnosti a z hlediska předmětu podpory uvedeného v žádosti posoudil SFŽP a ve vyjádření č. j. SFŽP 065881/2009 konstatoval, že je vytvořen předpoklad k naplnění cílů stanovených žádostí a nemá k nim připomínek.

Po souhlasném vyjádření SFŽP vypsal dne 28. 12. 2009 státní podnik DIAMO výběrové řízení na dodavatele prací dle zadávací doku-

Příprava odpadu k nakládání – srpen 2010

Nakládání odpadu

Odvoz skládkových vod ke zneškodnění

Třídění odpadů v hale – ZN-2

Demontáž ocelové konstrukce haly

mentace „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdátkách“. Otevírání obálek uchazečů o zakázku proběhlo 25. 1. 2010 ve Stráži pod Ralskem.

Dopisem ředitelky odboru ekologických škod MŽP byl dne 22. 3. 2010 státní podnik DIAMO informován o schválení projektu „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdátkách“ podaného v rámci XI. výzvy Operačního programu Životní prostředí (oblast podpory 4.2 – Odstraňování starých ekologických zátěží) a přidělení dotace na jeho realizaci. Celková výdaje na projekt jsou 594,4 mil. Kč, celkové způsobilé výdaje 484,9 mil. Kč. Výše podpory (dotace FS EU a SR MŽP) činí 436,4 mil. Kč, což představuje 90 % způsobilých výdajů.

V dubnu 2010 státní podnik DIAMO podepsal smlouvu s vítězem veřejné obchodní soutěže na realizaci akce „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdátkách“. Zhotovitelem se stalo sdružení firem SMP CZ, a. s., a GEOSAN GROUP, a. s., vystupující pod názvem „Sdružení Pozdátka“. Vedoucím účastníkem sdružení je firma SMP CZ, a. s.

Dne 26. 4. 2010 proběhlo předání staveniště zhotoviteli a ten začal s přípravou potřebného zařízení staveniště. Vlastní práce související s odvozem odpadů a odstraňováním staveb byly zahájeny v červenci po schválení realizační projektové dokumentace správcem stavby a OEŠ MŽP.

Vlastní realizace

Realizace projektu „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdátkách“

Sanace a následná rekultivace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu probíhala postupně v několika krocích. Nejdříve došlo k odstranění hlavního zdroje znečištění podzemních vod, to znamená odpadů uložených v sektorech ZN1 a ZN2. Odpady byly před nakládkou vzorkovány pro stanovení jejich vlastností a následné určení způsobu konečného odstranění nebo odstranění po předchozí úpravě.

První třídění odpadu na skládce bylo prováděno podle jeho vzhledu a dále na základě jednoduchých, orientačních chemických analýz (stanovení pH vodního výluhu, detekce přítomnosti kyanidů). Důraz byl kladen především na to, aby nedošlo ke konečnému odstranění odpadů vykazujících kyselou reakci bez předchozí úpravy – neutralizace – a přenesení problému s tímto druhem odpadu na jinou lokalitu. Separovaný odpad byl zařazen dle katalogu odpadů, uložen do přepravních obalů nebo přímo na dopravní prostředky a odvezen do zařízení ke zneškodňování odpadů, která vlastní všechna potřebná povolení.

Laboratorní analýzy vzorků odpadů odebraných za účelem stanovení vlastností uložených odpadů prokázaly ovlivnění mnohem většího množství odpadů působením skládkové vody a kyselé reagující

uložené zelené skalice než předpokládal projekt. Tyto odpady nemohly být bez úpravy ukládány ani na skládky sloužící pro odstraňování nebezpečných odpadů, překračovány byly především hodnoty pH vodního výluhu, koncentrace rozpuštěných látek a sírů, v některých případech byly nadlimitní i koncentrace těžkých kovů.

Ze skládky bylo v průběhu tří měsíců odvezeno cca 31 tisíc tun nebezpečných odpadů a do konce roku 2010 celkem i 5 000 m³ skládkových vod. Většina odpadů musela být před svým konečným zneškodněním upravena – neutralizována.

Odborné nakládání s odpady (vzorkování, těžbu, přepravu a zneškodnění většiny odpadů) zajišťovala pro zhotovitele firma Celio, a. s. Uvedená firma vlastní skládkový komplex s technologií pro úpravu odpadů. Odpady, které nebylo z důvodu jejich chemického složení možné ukládat přímo na zabezpečené skládky, byly proto upraveny na tzv. stabilizační lince. Přídavkem neutralizačního činidla a dalších přísad byly upraveny vlastnosti odpadů tak, aby mohly být uloženy na skládku nebo využity v souladu s platným provozním řádem zařízení.

Nebezpečné odpady s obsahem azbestu byly uloženy na skládkách firem Celio, a. s., a AVE CZ Nasavrky. S ohledem na karcinogenní účinky azbestu bylo při manipulaci s tímto odpadem postupováno tak, aby bylo minimalizováno množství vznikajícího azbestového prachu. Odpad byl proto při nakládání zkrácen fixačním roztokem, který omezil uvolňování azbestových vláken do ovzduší.

Nakládání odpadu – konec září 2010

Třídění odpadů k nakládce

Sektory ZN-1 a ZN-2 po odstranění odpadů*Opěrná zeď sektoru ZN-2**Bourání opěrné stěny sektoru ZN-2 – červenec 2011**Odstraňování kontaminovaného podloží a drenáží v ZN-1**Odstraňování kontaminovaných zemin*

Odpady s obsahem kyanidů, upotřebená léčiva a odpady znečištěné organickými látkami, které byly vyseparovány při odtěžování zakrytého sektoru ZN-2, byly odvezeny firmou Celio ke zneškodnění do spalovny nebezpečného odpadu firmy Ekotermex, a. s. Vyškov.

Skládkové vody byly vzhledem k obsaženým kontaminantům odváženy na neutralizační stanice firem Kaiser Servis Brno, Toma Otrokovice, Purum Letov a Kunovice a Aston Tábor. Vyšší počet zařízení přijímajících tento druh odpadu byl zvolen z důvodu zajištění dostatečné kapacity pro zpracování skládkových vod.

Veškeré odpady byly ze skládky odvezeny ke dni 14. 10. 2010, tzn. hlavní zdroj kontaminace vod byl odstraněn a zhotovitel tak naplnil jedno ze stanovených kritérií výběrového řízení.

Po odstranění odpadů následovala likvidace konstrukčního souvrství skládky, tj. šterkové drenážní vrstvy, ochranné geotextilie, PE těsnicí folie, bentonitových rohoží a podložní jílové vrstvy. Většina uvedených materiálů byla, vzhledem k charakteru svého znečištění, neutralizována a následně uložena na zabezpečené skládce.

V souladu s projektovou dokumentací bylo poté zahájeno odtěžování kontaminovaných zemin z ploch ovlivněných výtoky skládkových vod při haváriích a trvalým odtokem znečištěných podzemních vod. Odstraňování kontaminovaných zemin bylo prováděno ve vrstvách s průběžným vyhodnocováním dosažení stanoveného sanačního limitu – hodnota pH vodního výluhu vyšší jak 4.

Současně se zeminami byla odstraňována i kontaminovaná část hrázového tělesa u jímky skládkových vod a železité sedimenty

v místě provizorní „vápencové čističky“ zřízené při havarijních výtocích skládkových vod. V polovině června 2011 bylo kompletně odstraněno drenážní potrubí společně se šachtami a jímkou skládkových vod a do konce měsíce července byl ukončen odvoz kontaminovaných zemin a konstrukcí. Celkem bylo z prostoru skládky odvezeno cca 39 000 tun kontaminovaných zemin a materiálů.

Po vyhodnocení cílového vzorkování a prokázání dosažení sanačních limitů bylo provedeno geodetické zaměření sanovaných ploch. Na plochách s hodnotou pH vodního výluhu v rozmezí 4 – 5 byla aplikována vrstva vápence a začaly terénní úpravy ploch bývalé skládky.

V říjnu 2011 byla dokončena technická rekultivace území a začala biologická. Pozemek skládky je podle schváleného územního plánu definován jako krajinná zeleň. Rekultivované plochy tedy v souladu s územním plánem tvoří travní porost v kombinaci s rozptýlenou zelení. Plochy nezasazené sanací, kde probíhá přirozená sukcese, se neupravovaly.

Z dřevin byl vytvořen pás podél jihovýchodní a jihozápadní strany areálu, který navázal na zachované porosty, středová část byla oseta travní směsí. Výsadba cca 10 000 ks sazenic je provedena na ploše cca 1,2 ha. V sortimentu dřevin je zastoupen dub letní/zimní (30 %), lípa srdčitá (40 %), habr obecný (10 %), javor mléč (10 %), buk lesní (5 %), borovice lesní (5 %). Zatravnění je provedeno na ploše cca 2 ha jetelotravní směsí (kostřava červená a ovčí, lipnice luční a smáčkutá, pohánka hřebenitá, štírovník růžkatý) na trvalý luční porost pro extenzivní využití.

Čerpání kontaminovaných podzemních vod a jejich čištění před opětovným zapouštěním probíhalo po celou dobu odtěžování odpadů a kontaminovaných zemin. Ukončeno bylo ve druhé polovině měsíce června 2011 po odstranění veškerých drenáží a šachet sloužících k jímání podzemních a skládkových vod.

Od 1. 1. 2010 do ukončení čerpání v červnu 2011 bylo vyčerpáno a vyčištěno cca 15 700 m³ znečištěných podzemních vod. U vzorků podzemních vod odebíraných z monitorovacích vrtů bylo prokázáno splnění navržených sanačních limitů a další sanační čerpání již tedy není nutné. Vody v povrchových tocích, které bývaly v minulých letech ovlivněny vytékajícími znečištěnými podzemními vodami, již nyní splňují ukazatele stanovené pro kvalitu povrchových vod v NV č. 61/2003 Sb.

Veškeré práce byly zhotovitelem prováděny dle schválené realizační dokumentace za odborného dohledu týmu správce stavby – Sdružení „Garnets Consulting – Mott MacDonald“. Cílem smlouvy uzavřené mezi státním podnikem DIAMO a správcem stavby je realizace a dokončení projektu „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečného odpadu v Pozdátkách“ podle podmínek smlouvy o dílo sjednané se zhotovitelem v souladu s podmínkami podporovatelnosti tak, aby nedošlo ke snížení, pozastavení nebo zrušení podpory.

Tři pracovníci správce stavby byli proto trvale přítomni na lokalitě. Kontrolovali průběh prováděných prací a předepsaný rozsah monitoringu, zajišťovali odběry vzorků pro kontrolní analýzy. Na základě prvotních dokladů (vážní listy, protokoly analýz, geodetické zamě-

Sektor ZN-2 po odstranění kovové konstrukce haly*Letecký snímek sanace skládky – září 2011*

Drcení betonové stěny haly ZN-2*Výsadba sazenic stromků – říjen 2011**Ruční osev malých ploch – říjen 2011**Zařízení staveniště**Sazenice stromků – listopad 2011**Listopad 2011*

ření ploch) prováděli kontrolu zhotovitelem předložených zjišťovacích protokolů, které byly podkladem pro vystavení měsíčních faktur za realizované práce. Odborní pracovníci správce stavby prověřili způsob odstranění odpadů ve skládkovém komplexu firmy Celio. V zápisu z provedené kontroly je konstatováno, že s odpady je nakládáno v souladu s platnou legislativou a schváleným provozním řádem zařízení k odstraňování odpadů. Úprava vlastností odpadů (neutralizace) před konečným uložením probíhala na stabilizační lince dle ověřených receptur a účinnost technologie byla doložena protokoly s výsledky laboratorních analýz.

Velký důraz při realizaci projektu byl kladen ze strany zhotovitele a správce stavby na bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků. Především při odtěžování odpadů ze sektorů ZN-1 a ZN-2 skládky hrozilo nebezpečí poškození zdraví pracovníků provádějících nakládku a ruční třídění odpadů. Z dochované evidence odpadů nebyly totiž zcela jasné koncentrace kontaminantů v uložených odpadech, což např. v případě kombinace odpadů s obsahem kyanidů a kyselce reagujícího odpadního síranu železnatého mohlo vést k uvolnění plynného kyanovodíku.

Dalšími riziky byla prašnost (azbest, alkálie, neznámé chemické látky) a různé plynné škodliviny (např. SO₂, sirovodík, výpary těkavých organických látek) uvolňující se při manipulaci s odpadem. Nebezpečí případného potřísnění kyselinami a roztoky hydroxidů představovalo odkrývání sudů a barelů v sektoru ZN-2. Zhotovitelem byla možnost ohrožení zdraví pracovníků zohledněna ve zpracovaném technologickém postupu. Pracovní skupiny byly proto vybaveny detektory signalizujícími zvýšení koncentrace kyanovodíku, ochrannými maskami s vhodným filtrem a ochrannými obleky.

V souladu s předpoklady v realizační projektové dokumentaci bylo v průběhu prací souvisejících s odtěžováním odpadů provedeno celkem 6 kol monitoringu kvality pracovního ovzduší. V žádném z provedených měření nebyly zaznamenány vyšší hodnoty sledovaných škodlivin, než jsou přípustné dle platných hygienických norem.

Důsledná činnost technika bezpečnosti práce, koordinátora BOZP a organizační schopnosti stavbyvedoucích přispěly k tomu, že při sání a rekultivaci skládky nebyl zaznamenán žádný pracovní úraz ani negativní reakce obyvatel okolních obcí.

Předání dokončeného projektu proběhne dne 11. 4. 2012, to zname-

ná, že ze strany zhotovitele byl dodržen smluvní termín realizace – maximálně 730 dnů od podpisu smlouvy. V souladu s platným stavebním povolením měla celá akce být realizována nejpozději do 30. 4. 2012, i tento termín byl tedy dodržen. Dokončenou stavbu je možné užívat jen na základě vydaného kolaudačního souhlasu, na žádost DIAMO, s. p. proto svolal odbor výstavby MěÚ Třebíč místní šetření na den 17. 4. 2012.

Vydáním kolaudačního souhlasu však starost státního podniku DIAMO o „Skládku Pozdátky“ nekončí. Po dobu dvou let bude na lokalitě probíhat monitoring přirozené atenuace a ještě o rok déle pěstební péče o porosty na rekultivovaných plochách. Uvedené práce bude dále zajišťovat „Sdružení Pozdátky“. Další povinnosti vyplývají státnímu podniku z Podmínek poskytnutí dotace:

- předložit podklady Státnímu fondu životního prostředí ČR k závěrečnému vyhodnocení akce do 30. 4. 2013,
- zajistit, že předmět podpory nebude převeden na jinou osobu nejmeně po dobu 5 let od ukončení realizace akce, po tuto dobu je rovněž nutné zajistit následnou údržbu.

Ing. Jaromír Chocholáč, o. z. GEAM Dolní Rožinka

Zde byla skládka – březen 2012*Zde byla skládka – 3. dubna 2012**Celkový pohled, vzadu Třebíč – 3. dubna 2012*